

**Klaipėdos universiteto strateginės mokslo krypties
„Darnios sveikatos ir gerovės link“
podoktorantūros stažuotės temos paraiška (2022-2024)**

Stazuotės temos pavadinimas, (akronimas)	Gyvenimo būdo ir judėjimo elgsenos sąsajos su kardiometaboline ir psichikos sveikata (<i>Gyv-Jud-Sveik</i>)
Stazuotės mokslo kryptis (-ys), vykdamas padalinys, pradžia, trukmė	M 004 Visuomenės sveikata KU SvMF Sveikatos tyrimų ir inovacijų mokslo centras(2022-2024)
Trumpas mokslinių tyrimų ir siekiamų rezultatų aprašymas (tikslas ir uždaviniai, raktazodžiai)	Lietuvos gyventojų gyvenimo trukmė yra mažiausia Europos Sąjungoje, 6 metais mažesnė už ES vidurkį, be to, vyrų gyvenimo trukmė yra daugiau nei 10 metų mažesnė nei moterų. Dažniausia mirties priežastis yra širdies ir kraujagyslių ligos (ŠKL). Nors širdies ir kraujagyslių ligos kliniškai išryškėja tik pilnametystėje, jo pagrindinis procesas atsiranda vaikystėje ir paauglystėje. Paauglystė yra labai svarbi nustatant asmens gyvenimo trajektoriją, kuri yra susijusi su pagrindiniais gyvenimo būdo įpročių pokyčiais, taip pat metaboline ir psichologine veikla. Didėjantis jaunimo medžiagų apykaitos sutrikimų ir psichologinių problemų skaičius, sėdimo elgsio, tabako ir alkoholio vartotojų spartus plitimas tampa svarbiu visuomenės sveikatos prioritetu. Dieta, miegas, sėdimas elgsys ir fizinio aktyvumo lygis turi daug įtakos sveikatai per visą gyvenimą, ypač dėl kardiometabolinių ligų rizikos prevencijos ir psichologinės gerovės skatinimo. Tačiau lieka daug klausimų, koks yra geriausias miego, sėdimo elgsio ir fizinio aktyvumo derinys, siekiant maksimaliai padidinti širdies ir kraujagyslių bei psichinę sveikatą. Be to, mažai žinoma apie tai, kaip 24 valandų judėjimo paradigma (kai miegas, sėdimas elgsys ir fizinis aktyvumas sąveikauja, susilieja ir daro įtaką vienas kitam) bei mityba, sąveikauja ir įtakoja širdies ir kraujagyslių bei psichinę sveikatą.
Temos atitiktis strateginės mokslo krypties tikslams ir prioritetams	Ši tema yra po Klaipėdos universiteto strateginių tyrimų kryptių skėčiu: Darnios sveikatos ir gerovės link;
Planuojami tarpiniai ir galutiniai rezultatai (mokslinė produkcija: publikacijos, pranešimai ir kt.)	4 moksliniai straipsniai, publikuoti užsienio periodiniuose mokslo leidiniuose Clarivate Analytics Web of Science duomenų bazėje (Q1 arba Q2)
Reikalavimai stažuotojui	Sveikatos mokslų krypties daktaro laipsnis, anglų kalbos mokėjimas; epidemiologinės analizės metodų patirtis ir pažangios statistinės programinės įrangos (STATA arba SPSS), metaanalizės ir sisteminės apžvalgos kūrimo žinios. Ankstesnė mokslinių tyrimų patirtis gyvensenos ir sveikatos būklės projektuose (ypač sėdimo elgsio, fizinio aktyvumo, miego ir mitybos modelių tyrimuose); ir mokslinės publikacijos.
Temos aprūpinimas (infrastruktūra, sąsaja su vykdomais projektais)	Stazuotė bus atliekama SVEIKATOS TYRIMŲ IR INOVACIJŲ MOKSLO CENTRE, teikiant tyrimų plėtrai reikalingas epidemiologines duomenų bases.

Numatomas stažuotės vadovas	Dr. Cesar Agostinis-Sobrinho cesar.agostinis@ku.lt +370 69901140
Vadovo įdirbis siūlomoje temoje	<ol style="list-style-type: none"> 1. Agostinis-Sobrinho, C., Gómez-Martínez, S., Nova, E., Hernandez, A., Labayen, I., Kafatos, A., ... & Marcos, A. (2019). Lifestyle patterns and endocrine, metabolic, and immunological biomarkers in European adolescents: The HELENA study. <i>Pediatric Diabetes</i>, 20(1), 23-31. 2. Ramírez-Vélez, R., ... & Agostinis-Sobrinho, C. (2021). Evidence-based exercise recommendations to improve mental wellbeing in women with breast cancer during active treatment: a systematic review and meta-analysis. <i>Cancers</i>, 13(2), 264. 3. Agostinis-Sobrinho, C., Werneck, A. D. O., Kievišienė, J., Moreira, C., Ramírez-Vélez, R., Rosário, R., ... & Santos, R. (2020). Ideal cardiovascular health status and health-related quality of life in adolescents: the LABMED physical activity study. <i>Revista Paulista de Pediatria</i>, 39. 4. Agostinis-Sobrinho, C., Ruiz, J. R., Moreira, C., Abreu, S., Lopes, L., Oliveira-Santos, J., ... & Santos, R. (2018). Cardiorespiratory fitness and blood pressure: a longitudinal analysis. <i>The Journal of pediatrics</i>, 192, 130-135. 5. Agostinis-Sobrinho, C., Santos, R., Rosário, R., Moreira, C., Lopes, L., Mota, J., ... & Ramírez-Vélez, R. (2018). Optimal adherence to a Mediterranean diet may not overcome the deleterious effects of low physical fitness on cardiovascular disease risk in adolescents: A cross-sectional pooled analysis. <i>Nutrients</i>, 10(7), 815. 6. Beltran-Valls, & Agostinis-Sobrinho, C. (2021). The mediating role of adiposity in the longitudinal association between cardiorespiratory fitness and blood pressure in adolescents: LabMed cohort study. <i>European Journal of Clinical Investigation</i>, 51(4), e13430.